

Can Pla

Sant Joan de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Martí de Torruella
Emplaçament Crta. Manresa a Cardona, km.6,200. (Sant Martí de Torruella)

Coordenades:

Latitud: 41.77093
Longitud: 1.78853
UTM Est (X): 399309
UTM Nord (Y): 4625053

Classificació

Número de fitxa 08218-60
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Any 1880-90
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Encara que ha estat objecte d'algunes reformes estructurals, la casa es troba actualment habitada i en bon estat de conservació
Protecció Inexistent
Observacions protecció: Ref. Cadastral: 0025046 00CG92F 0001 AS
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 009A00014
Fitxes associades:
[Mas can Pla Vell](#)
Autoria de la fitxa Arqueociència S.C. SL (Raquel Valdenebro)
Data de registre de la fitxa: dv., 19/01/2001 - 01:00

Descripció

Casa originalment de planta quadrangular, que va ser convertida en rectangular al afegir posteriorment un nou tram al nord de l'antiga construcció. Construïda en mur de maçoneria amb pedres irregulars unides amb calç. Consta de planta baixa i primer i segon pis adequats com a habitatges. La façana principal és orientada a llevant, a tocar de la carretera de Manresa a Cardona, i va ser dotada de dos grans portals oberts amb un arc rebaixat destinats a ser oberts i exposar als viatgers que passaven per la carretera els productes per a vendre. Una sèrie de finestres convertits en portes, que donen accés a balcons, van ser oberts al primer pis, i un seguit de finestres i portes amb balcons al segon. La casa va ser objecte d'algunes ampliacions posteriors que van modificar si no la seva fisonomia (ja que les ampliacions van ser fetes en la mateixa línia estètica que la casa original), la seva planta. A principis del segle XX la casa va ser ampliada en direcció al nord afegint un altre cos de la mateixa alçada que s'obria amb un altre gran portal als baixos, amb l'objectiu d'ampliar el negoci i permetre als viatgers reposar en aquest espai i servir algun menjar i beguda. Aquest cos s'obre igualment amb balcons al primer pis i balcons i finestres al segon acompanyant la mateixa línia de l'edifici original. Amb posterioritat va ser afegit un altre cos de forma trapezoïdal en totxana a la façana de migdia que va ser obert amb galeries al primer i segon pis que han estat parcialment cobertes. La façana de ponent és la part més modificada de la casa originària obrint-se amb un seguit de finestres i terrats d'ús divers.

Observacions:

Una part de la casa va ser habilitada com a escola municipal a mitjans del segle XX. Una part dels baixos de casa allotgen actualment les oficines de l'Entitat Municipal Descentralitzada de Sant Martí de Torruella.

Història

Segons informació oral de la pròpia família Pla, cap a l'any 1880 els propietaris de la masia de Can Pla Vell van decidir construir una casa al peu de la nova carretera de Manresa a Cardona. L'objectiu d'aquesta nova construcció i del trasllat de la família a la nova casa era aconseguir vendre el vi, l'aiguardent i els seus productes amb més facilitat que a l'antiga casa de Can Pla Vell. Per accedir a l'antiga casa era necessari travessar el riu Cardener per una passarel·la fins a l'antic camí que anava de Sant Joan a Callús, i en cas de pluges fortes o inclemències meteorològiques aquest pas es feia difícil. En aquell temps un dels principals ingressos de la família era la venda dels productes que es produïen a la casa, especialment el vi i per tant es va optar per anar a viure al peu de la carretera. La casa va ser ideada des del principi com a lloc de venda, per tant a la façana que donava a la carretera es van fer uns grans portals que eren oberts i que permetien exposar els productes per a vendre. Al cap de poc temps es va afegir un nou tram que va ser convertit en un lloc on podien parar els carruatges, i es van començar a servir menjars pels traguers i viatgers que circulaven per la carretera. Segons la família aquesta activitat no era concebuda ben bé com a "Hostal", ja que l'objectiu i la principal activitat era la venda dels seus productes.

Bibliografia

Arxiu Parroquial de Sant Joan de Vilatorrada. Llibre de censos y cosas a est tenor (187?-1716). AA.DD.(1984), Recopilació de la història del municipi de Sant Joan de Vilatorrada. Sant Joan de Vilatorrada. BENET I CLARÀ A.(1985), Història de Manresa. Dels orígens al s.XI. Manresa. COMAS I

CLOSAS F.(1988), Sant Joan de Vilatorrada. Història del Bages. Vol II. Ed. Parcir. Manresa. Pàgs.379-402.

